

Ministerie van Defensie

Departementaal actieplan

Maatschappelijk verantwoord inkopen
van Defensie voor specifieke inkoop

Voorwoord

Bijgaand treft u het Departementaal actieplan maatschappelijk verantwoord inkopen van Defensie voor specifieke inkoop aan. Dit actieplan benoemt de acties die Defensie op korte tot middellange termijn onderneemt om maatschappelijk verantwoord inkopen door te ontwikkelen binnen de specifieke inkoop.

Deze doorontwikkeling vereist het maken van keuzes. Defensie kiest voor de thema's binnen maatschappelijk verantwoord inkopen die een sterke connectie hebben met de hoofdtaken van Defensie. Verder gaan operationele belangen boven het belang van maatschappelijk verantwoord inkopen, in de gevallen dat deze uit elkaar lopen.

De acties in dit actieplan komen voort uit initiatieven van zowel inkopers als andere Defensiemedewerkers. Voor alle acties en de overige inhoud van dit actieplan geldt dat zij breed zijn afgestemd binnen Defensie.

De wensen, mogelijkheden en prioriteiten van Defensie zijn aan verandering onderhevig. Datzelfde geldt voor de omgeving waarin Defensie opereert. Onder meer als gevolg daarvan zal Defensie, wanneer nodig, het actieplan actualiseren.

De Hoofddirecteur Bedrijfsvoering

Inhoud

Inleiding	4
1 Context van MVI bij Defensie	7
1.1 Waarom is MVI voor Defensie belangrijk?	8
1.2 Relatie tussen het Defensiebeleid en het actieplan	9
1.3 Wie speelt een belangrijke rol bij de toepassing van MVI in het voorzien-in proces?	10
2 Acties	11
2.1 Prioritaire thema's	12
2.2 Energie	12
2.3 Internationale sociale voorwaarden	13
2.4 Circulair inkopen	13
2.5 Innovatiegericht inkopen	14
2.6 Bewustwording: MVI begint vaak bij de behoeftesteller	15
3 Implementatie, Monitoring & Actualisatie	16

Inleiding

Aanleiding

Op 8 december 2016 is het [Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen](#) (Manifest MVI) ondertekend en vastgesteld door 61 overheidsorganisaties.¹ Met het Manifest MVI wil de overheid de effectiviteit en impact van maatschappelijk verantwoord inkopen (MVI) vergroten. Dit betekent dat de financiële middelen voor de inkoop van goederen, diensten en werken beter worden benut om (beleids)doelen op sociaal, ecologisch en economisch vlak te realiseren. Bijvoorbeeld het terugdringen van de CO₂-uitstoot en het bevorderen van de mensenrechtensituatie in het buitenland. De partijen bij het Manifest MVI stellen ieder een actieplan maatschappelijk verantwoord inkopen op. Voor Defensie zijn twee actieplannen relevant, namelijk het [Actieplan Maatschappelijk verantwoord inkopen Rijksinkoopstelsel](#) (oktober 2017) en dit Departementaal actieplan maatschappelijk verantwoord inkopen van Defensie voor specifieke inkoop.

Toepassingsgebied van dit actieplan en het Actieplan Maatschappelijk verantwoord inkopen Rijksinkoopstelsel

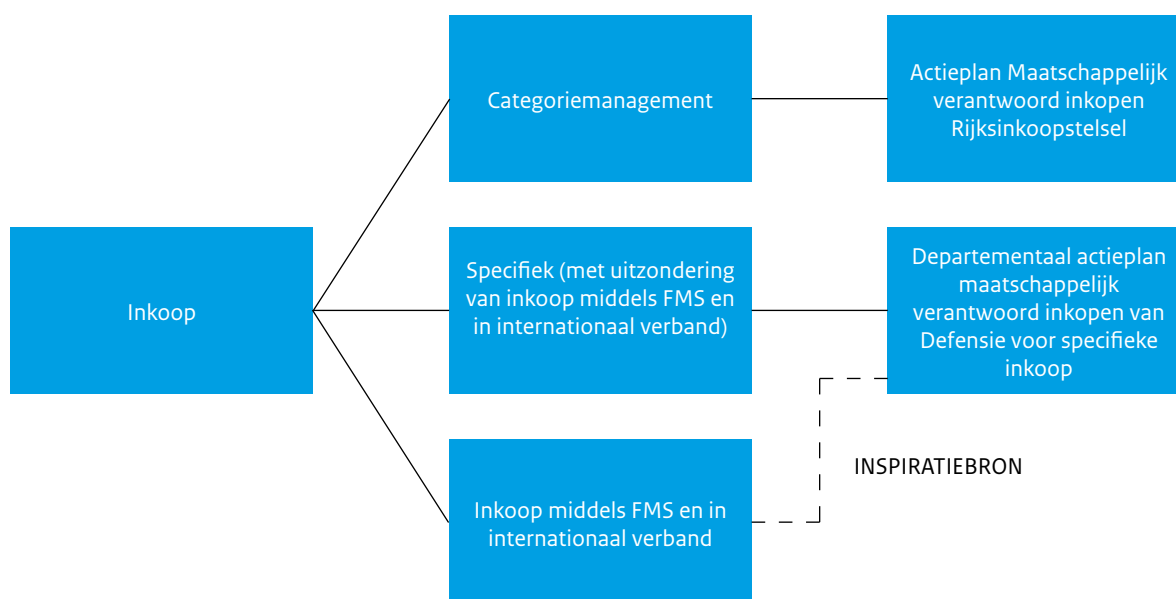
Het [Actieplan Maatschappelijk verantwoord inkopen Rijksinkoopstelsel](#) is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Dat actieplan is uitsluitend op Defensie van toepassing bij inkoop in het kader van categoriemanagement. Dat omvat zowel de gevallen waarbij Defensie de portefeuillehouder is als de gevallen waarin een ander departement dat is. Defensie committeert zich aan dat actieplan wanneer het inkoop door middel van categoriemanagement.

In dit actieplan staan de acties op het gebied van MVI voor de korte tot middellange termijn wanneer het gaat om het deel van de specifieke inkoop waarop Defensie invloed heeft. Met specifieke inkoop wordt hier bedoeld de inkoop van militaire en civiele producten, diensten en werken wanneer Defensie niet door middel van categoriemanagement inkoop.² Binnen de specifieke inkoop heeft Defensie echter (erg) beperkte invloed op inkoop door middel van Foreign Military Sales (FMS) en in internationaal verband. Dat laatste betreft bijvoorbeeld inkoop via samenwerkingsverbanden met andere landen of door middel van internationale organisaties, zoals het NATO Support and Procurement Agency (NSPA). Doordat de invloed van Defensie op deze vormen van inkoop (erg) beperkt is, geldt dit actieplan niet voor deze vormen van inkoop. Onderstaand wordt dat nader gemotiveerd. Wel kan het actieplan ter inspiratie worden gebruikt, bijvoorbeeld bij de onderhandeling over documenten die de internationale samenwerking vormgeven.

¹ De Ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Buitenlandse Zaken, Economische Zaken en Klimaat, Infrastructuur en Waterstaat en Sociale Zaken en Werkgelegenheid hebben het Manifest MVI namens de Rijksoverheid (inclusief het Ministerie van Defensie) ondertekend.

² In het Actieplan Maatschappelijk verantwoord inkopen Rijksinkoopstelsel is verwoord dat het actieplan zich, naast de inkoop door middel van categoriemanagement, ook richt op de kaders die een bredere werking hebben (dus op de specifieke inkoop). Hierbij wordt ook gesteld dat dit niet geldt voor Defensie. Met andere woorden: vanuit het perspectief van Defensie richt het Actieplan Maatschappelijk verantwoord inkopen Rijksinkoopstelsel zich op de inkoop door middel van categoriemanagement.

Onderstaand figuur geeft de verschillende toepassingsgebieden weer.

Opzet van dit departementaal actieplan

Dit actieplan bestaat uit drie hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk schetst de context van MVI bij Defensie en geeft aan waarom MVI juist voor Defensie van belang is (waarom) en gaat in op de belangrijkste rollen bij de toepassing van MVI in het voorzien-in proces (wie). Het tweede en derde hoofdstuk gaan vooral over het wat en hoe. Het behandelt de MVI-thema's waaraan Defensie prioriteit geeft: energie, internationale sociale voorwaarden, circulair inkopen en innovatiegericht inkopen. Verder wordt stilgestaan bij de vergroting van de bewustwording van MVI bij de behoeftesteller. Per onderdeel wordt op hoofdlijnen weergegeven welke activiteit(en) Defensie heeft gepland in de (nabije) toekomst. Het derde hoofdstuk gaat in op de implementatie van de opgenomen acties en de actualisatie van dit actieplan.

1 Context van MVI bij Defensie

1.1 Waarom is MVI voor Defensie belangrijk?

Het belang van MVI voor Defensie zit in de aard van de hoofdtaken van Defensie in relatie tot de idee van MVI. Defensie heeft drie hoofdtaken, namelijk:

- de verdediging van het eigen en bondgenootschappelijk grondgebied, inclusief de Nederlandse Antillen en Aruba;
- de bescherming en bevordering van de internationale rechtsorde en stabiliteit; en
- de ondersteuning van civiele autoriteiten bij rechtshandhaving, rampenbestrijding, en humanitaire hulp, zowel nationaal als internationaal.

Deze taken worden niet alleen uitgevoerd door het inzetten van militaire capaciteiten, maar ook door bijvoorbeeld het bouwen van huizen, scholen en infrastructuur, het voorzien in voedselpakketten en de training van politie of kustwacht in (voormalige) conflictgebieden. Het uitvoeren daarvan verbetert de sociale en economische omstandigheden in deze gebieden en draagt op die manier bij aan vrede en veiligheid. Het is in het verbeteren van leefomstandigheden waar een sterke connectie is met MVI. Denk aan het voorkomen van kinderarbeid in textiel fabrieken of het verminderen van CO₂-uitstoot waardoor klimaatverandering wordt tegengegaan en daarmee voorkomen wordt dat mensen als gevolg van klimaatverandering moeten vluchten.

Het belang van MVI voor Defensie vindt zijn weerslag in de geactualiseerde visie op inkoop van Defensie (oktober 2018). Deze visie bestaat uit twaalf uitgangspunten die weergeven hoe Defensie haar inkoopfunctie wil vormgeven. Eén van de uitgangspunten heeft direct betrekking op MVI, namelijk:

“Mede op grond van het Rijksbeleid koopt Defensie duurzaam in. Sociale- en milieuaspecten spelen naast de eisen van de behoeftesteller een belangrijke rol. Waar relevant zijn internationale sociale voorwaarden, die dwangarbeid, slavernij, kinderarbeid en discriminatie moeten tegengaan, van toepassing.”

Andere uitgangspunten stellen dat in het bijzonder aandacht nodig is voor de samenwerking tussen de inkoper en de behoeftesteller (“inkoop wordt vroegtijdig betrokken bij het opstellen van de behoeftestelling”) en benadrukken het belang van innovatie (“Defensie gaat, om innovatie te versnellen en te versterken, op zoek naar nieuwe partners, waaronder start ups, en vernieuwende samenwerkingsvormen, zoals field labs. Daarnaast wil Defensie in voorkomend geval launching customer zijn”).³ De verankering van deze uitgangspunten in de visie op inkoop geeft het belang weer dat Defensie hecht aan MVI.

Daarbij moet wel worden bedacht dat sprake moet zijn van een evenwicht tussen MVI en operationele belangen. De uitvoering van de hoofdtaken van Defensie vereist immers, naast gekwalificeerd personeel, ook de (tijdige) beschikbaarheid van goed en voldoende materieel. Dat is ook wat onze militairen terecht verwachten. Daardoor kunnen, zeker op de korte en middellange termijn, tegenstrijdigheden ontstaan bij het nastreven van MVI-doelstellingen.

³ De citaten zijn afkomstig uit de visie op inkoop van Defensie.

Voorbeelden hiervan zijn:

- De aanschaf van COTS/MOTS⁴ producten is makkelijker en sneller dan de aanschaf via een ontwikkelingstraject. Dat kan leiden tot een hogere materiële gereedheid, maar tegelijkertijd ook tot een verminderde bijdrage aan het stimuleren van innovatie.
- De ontwikkeling, aanschaf en instandhouding van militaire goederen via FMS en in internationaal verband leidt tot lagere kosten (schaalbaarheid) en hogere interoperabiliteit. De invloed van Defensie op MVI-aspecten is dan beperkt.

Deze voorbeelden laten zien dat het nodig is om diverse nuanceringen te plaatsen wanneer het gaat om de toepassing van MVI. De gemeenschappelijke deler van deze voorbeelden is dat de materiële gereedheid en daaraan gekoppeld de inzetbaarheid niet in het gedrang mogen komen en altijd zullen prevaleren. Daaraan gerelateerde belangen zijn dan ook gereflecteerd in de bovengenoemde visie op inkoop: *“Het strikt toepassen van het principe ‘van de plank, tenzij’ om kwaliteit, doelmatigheid en slagvaardigheid te bevorderen”* en *“interoperabiliteit met bondgenoten en partners is van zwaarwegend belang.”* Het garanderen van de materiële gereedheid en inzetbaarheid is zeer belangrijk.

MVI levert op de beschreven wijze een bijdrage aan het uitvoeren van de hoofdtaken van Defensie. Deze bijdrage is misschien minder zichtbaar dan het uitvoeren van een missie, maar daarom nog niet minder waar. Maar er zijn ook gevallen waarbij de doelstellingen van MVI en materiële gereedheid en inzetbaarheid uit elkaar lopen. In deze gevallen gaat laatstgenoemde doelstelling voor. Tegelijkertijd is het van belang om te stellen dat niet in alle gevallen de doelstellingen van MVI en materiële gereedheid en inzetbaarheid uiteenlopen, zoals op het gebied van (operationele) energie.

1.2 Relatie tussen het Defensiebeleid en het actieplan

Dit actieplan geeft weer welke ambities Defensie heeft op het gebied van MVI, veelal gericht op de nabije toekomst. Verder stelt het gemotiveerd prioriteiten als het gaat om de verschillende aandachtsgebieden van MVI. Dat gebeurt binnen de beleidsmatige en strategische context die opgenomen is in het Defensie Energie- en Milieubeleid (september 2015), de [Operationele Energie Strategie](#)⁵ en de [Defensie Industrie Strategie](#)⁶.

⁴ *Commercial of the shelf/Military of the shelf* (producten van de plank).

⁵ Kamerbrief van 15 februari 2016 ‘Operationele Energie Strategie’ (33763, nr. 95).

⁶ Kamerbrief van 15 november 2018 ‘Aanbiedingsbrief bij Defensie Industrie Strategie’ (31125, nr. 92).

1.3 Wie speelt een belangrijke rol bij de toepassing van MVI in het voorzien-in proces?

De rolverdeling is als volgt.

Behoeftesteller De behoeftesteller is verantwoordelijk voor het meenemen van de eisen in relatie tot MVI bij het specificeren voor zover deze eisen betrekking hebben op de specificaties van het aan te schaffen product, dienst of werk.

Inkoper De inkoper geeft advies aan en inspireert de behoeftesteller als het gaat om MVI-eisen die betrekking hebben op de specificaties van het aan te schaffen product, dienst of werk. Daarnaast besteedt de inkoper op zodanige wijze aan, dat voldaan wordt aan de MVI-kaders. Het gaat dan bijvoorbeeld om het uitvoeren van een marktconsultatie om kennis uit de markt te halen, het juiste gebruik van gunningscriteria en/of bijzondere uitvoeringsvoorwaarden.

CDI De Coördinerend Directeur Inkoop (CDI) stelt de kaders voor de specifieke inkoop. Verder is de CDI verantwoordelijk voor de implementatie en eindverantwoordelijk voor de juiste en volledige toepassing van de Rijksbrede MVI-kaders. Hiertoe monitort de CDI deze toepassing en houdt daar toezicht op. Indien nodig, stuurt de CDI bij.

Bestuurder⁷ De bestuurder stimuleert de toepassing van MVI-criteria en motiveert daartoe de relevante deelnemers binnen het voorzien-in proces.

Het zogenoemde 'groene stip-overleg'⁸ dient als belangrijkste ontmoetingsplaats tussen de behoeftesteller en de inkoper. Dit is voor de inkoper het voornaamste moment om de behoeftesteller te inspireren en van advies te voorzien.

⁷ Hiermee worden de leden van de Bestuursraad van Defensie bedoeld.

⁸ Het 'groene stip-overleg' is een multidisciplinair overleg waarin onder meer financiën, techniek, logistiek én inkoop samenkomen om inhoud, behoefte en randvoorwaarden te bespreken én af te stemmen.

2 Acties

2.1 Prioritaire thema's

MVI bestaat uit diverse thema's, namelijk milieuvriendelijk inkopen, internationale sociale voorwaarden, social return, innovatiegericht inkopen, MKB-vriendelijk inkopen, circulair inkopen en biobased inkopen. Het is belangrijk om de focus te leggen op een aantal thema's. Defensie kiest voor die thema's die een sterke relatie hebben met de missie en visie van Defensie. Het gaat dan om: energie (als onderdeel van milieuvriendelijk inkopen), internationale sociale voorwaarden, circulair inkopen en innovatiegericht inkopen. Verder wil Defensie de bewustwording dat MVI vaak begint bij de behoeftesteller vergroten.

2.2 Energie

Binnen het thema energie draait het vooral om het terugdringen van het fossiele brandstoffenverbruik. Dat terugdringen is belangrijk omdat de afhankelijkheid daarvan voor Defensie een kwetsbaarheid oplevert. Brandstoftransporten in missiegebieden vormen een groot veiligheidsrisico en de afnemende beschikbaarheid van fossiele brandstoffen vormt een risico voor de materiële gereedheid en inzetbaarheid. Defensie heeft deze kwetsbaarheden onderkend en daartoe de [Operationele Energie Strategie](#)⁹ ontwikkeld. Deze strategie heeft ten doel om:

- in 2030 de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen met 20% te verminderen ten opzichte van 2010,
- in 2050 de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen met 70% te verminderen ten opzichte van 2010,
- in 2030 50% van de benodigde energie op kampementen duurzaam op te wekken, en
- in 2050 kampementen volledig zelfvoorzienend op energiegebied te laten zijn.

Uit een recente inventarisatie blijkt dat inmiddels een groot aantal initiatieven is ontplooid om deze ambitieuze doelstellingen te realiseren. Enkele voorbeelden daarvan zijn:

- Het realiseren van Fieldlab Smartbase. Dat is een proeftuin waarin het Nederlandse bedrijfsleven de kans krijgt voor het ontwikkelen van producten en diensten op het gebied van water, bescherming, energie en *support & services* in een militaire context.
- Het toepassen van een (ambitieuze) energiecriterium op behoeftestellingen. Voor de midlife update van het pantserwielvoertuig Fennek is -20% ten doel gesteld.
- De inkoop van hybride sleepboten ten behoeve van de haven van Den Helder.
- Het onderzoeken van de mogelijkheden om biobrandstof te gaan gebruiken. Als proef vaart een van de marineschepen momenteel met 30% bijmenging van biobrandstof.
- Het laten vliegen van een F-16 met 5% bijmenging van biobrandstof.

⁹ Kamerbrief van 15 februari 2016 'Operationele Energie Strategie' (33763, nr. 95).

Voor inkoop geldt dat zij deze en de vele andere (toekomstige) initiatieven dient te ondersteunen en waar nodig de behoeftesteller van advies dient te voorzien om de initiatieven tot wasdom te laten komen.

Defensie is zich bewust van het feit dat het nodig is om de initiatieven op het gebied van de energietransitie te bundelen, prioriteren en selecteren. Daarom start Defensie in 2019 een programma dat zich richt op deze ontwikkelingen die een connectie hebben met de Operationele Energie Strategie, Duurzame Bedrijfsvoering Overheid (voor wat betreft het thema energie) en het Defensie Energie- en Milieubeleid (voor wat betreft het thema energie).

2.3 Internationale sociale voorwaarden

De doelstelling van de internationale sociale voorwaarden sluit nauw aan bij de hoofdtaken van Defensie. Met deze voorwaarden wordt getracht om de mensenrechtensituatie en arbeidsomstandigheden in het buitenland te verbeteren. Het verbeteren daarvan kan een rol spelen in het voorkomen van (gewapende) conflicten. Een aspect waar ook vaak de operationele inzet van Defensie op gericht is.

Op dit moment volgt Defensie de rijksbrede kaders. Maar door de nauwe verwantschap tussen internationale sociale voorwaarden en de hoofdtaken van Defensie wil Defensie het toepassingsbereik van de internationale sociale voorwaarden vergroten.

Defensie wil in 2019 het toepassingsbereik van de internationale sociale voorwaarden vergroten tot alle aankopen boven de Europese aanbestedingsdrempelwaarde. Voor deze aankopen wordt een risico-analyse verplicht om vast te stellen of er een risico is dat internationale sociale voorwaarden worden geschonden in de (productie)keten. Enkel wanneer op basis van deze risico-analyse wordt vastgesteld dat er geen risico is op schending van de internationale sociale voorwaarden, hoeven zij niet te worden toegepast. Begin 2019 wordt voor de inkoop een handreiking ontwikkeld die helder en overzichtelijk weergeeft wanneer en hoe je internationale sociale voorwaarden kan toepassen. Verder maakt het onderwerp deel uit van de introductie cursus voor inkopers.

2.4 Circulair inkopen

Bij circulair inkopen staat het terugdringen van het grondstoffenverbruik en het hergebruik van grondstoffen centraal. Dit is nodig om een groeiende wereldbevolking ook in de toekomst de mogelijkheden te bieden om aan haar behoeften te voldoen. Het streven van Nederland is om in 2050 een volledig circulaire economie te hebben, zodat er geen onnodig afval meer is. Net als de internationale sociale voorwaarden is circulair inkopen sterk verweven met de missie van Defensie. Het op grote schaal verbruiken van natuurlijke hulpbronnen en/of het vervuilen van natuurlijke hulpbronnen, bijvoorbeeld door het dumpen van grote hoeveelheden plastic in oceanen, kan een belangrijke factor zijn in het ontstaan van (gewapende) conflicten.

Diverse activiteiten van Defensie leveren een bijdrage aan het creëren van een circulaire economie, zoals:

- Het actief meewerken binnen NATO en EU aan de planning van *military capabilities*. Door in internationaal verband deze mogelijkheden af te stemmen, is binnen de NATO/EU minder materieel nodig om dezelfde doelstellingen te bereiken. Uiteindelijk leidt dit dus tot minder grondstoffenverbruik.
- Het deelnemen aan *pooling & sharing* programma's, zoals bij de inzet van militaire transportcapaciteit. Hierdoor zijn minder militaire middelen nodig om dezelfde doelstellingen te bereiken.
- Het deelnemen aan de Green Deal Duurzame Grond-, Weg- en Waterbouw.

In 2019 stelt Defensie een nieuw Energie- en Milieubeleidsplan op. In dit plan zullen de principes van de circulaire economie een plek krijgen. Verder organiseert Defensie een brainstorm over het terugdringen van verpakkingsmateriaal.

2.5 Innovatiegericht inkopen

Bij innovatiegericht inkopen draait het om het inkopen van innovaties; dat is iets anders dan innovatief inkopen. Beide kunnen uiteraard hand in hand gaan, maar dat hoeft niet. De aanschaf van innovaties door overheidsinstanties is een middel om de economie te ondersteunen door bepaalde producten van een noodzakelijke eerste afzetmarkt te voorzien en daarmee de overlevingskansen van het product te vergroten en/of doorontwikkeling mogelijk te maken. Voor Defensie is de aanschaf van innovaties ook van belang om de (technologische) voorsprong die zij heeft te behouden en, voor zover mogelijk, verder uit te bouwen. Voor de functionarissen binnen het voorzien-in proces is het daarom noodzakelijk om innovatiegericht inkopen te ondersteunen binnen de daarvoor gestelde kaders. Innovatiegericht inkopen heeft wel een keerzijde, namelijk dat het vaak langer duurt voordat het product gebruikt kan worden. Onder meer daarom is het [Toetsingskader verwerving van de plank](#)¹⁰ ontwikkeld. Het uitgangspunt bij verwerving is kopen van de plank. Het toetsingskader moet worden gebruikt om overtuigend aan te tonen dat het materiaal alleen of aanzienlijk goedkoper kan worden verkregen door deel te nemen aan een ontwikkeling of door de systeemontwikkeling of –integratie gedeeltelijk in eigen beheer uit te voeren.

¹⁰ Kamerbrief van 23 juli 2012 'Toetsingskader voor materieelverwerving' (32733, nr. 77) met de bijlage 'Toetsingskader verwerving van de plank'.

Op dit moment ontplooit Defensie onder andere de volgende initiatieven:

- Het stimuleren van innovatieve projecten middels financiering op het gebied van militair materieel. Dat geschiedt door de Commissie Defensie Materieel Ontwikkeling (CODEMO). Op deze wijze wordt ook de internationale concurrentiepositie van het Nederlandse bedrijfsleven versterkt.
- Het periodiek organiseren van de Defensie Innovatie Competitie. Dit is een competitie die open staat voor het MKB. Het meest veelbelovende idee maakt kans op een geldprijs waarmee de onderneming het idee verder kan uitwerken of bijvoorbeeld een prototype kan ontwikkelen.
- Het frequent gebruikmaken van innovaties binnen (grootschalige) materieelprojecten. Defensie zet in op het vergroten van de innovatiekracht middels deze projecten, ook buiten Defensie.
- Het veelvuldig gebruikmaken van functioneel specificeren. Hierdoor vergroot Defensie de mogelijkheid voor marktpartijen om innovatieve oplossingen aan te bieden.

Defensie heeft in 2018 de Defensie Industrie Strategie vernieuwd en de Defensie Innovatie Strategie ontwikkeld. De Defensie Industrie Strategie heeft onder meer als doel om innovaties aan te jagen in het kader van het Topsectorenbeleid en de samenwerking met het bedrijfsleven te versterken. De Defensie Innovatie Strategie geeft aan hoe Defensie beter en sneller innovaties wil implementeren. De verwezenlijking van beide strategieën zal in de nabije toekomst bijdragen aan innovatiegericht inkopen.

2.6 Bewustwording: MVI begint vaak bij de behoeftesteller

In dit actieplan is (impliciet) al weergegeven dat, hoewel de term ‘maatschappelijk verantwoord inkopen’ gemeengoed is, het proces van MVI vaak aanvangt bij de behoeftesteller. De behoeftesteller dient immers specificaties op te stellen die gericht zijn op een duurzame behoefte en die ruimte bieden voor innovatie. Laatstgenoemde met het bovengenoemde [Toetsingskader verwerving van de plank](#)¹¹ in gedachte. Het vervullen van deze behoefte is de taak van de inkoper. Daarbij heeft de inkoper wel de taak om de behoeftesteller van advies te voorzien, bijvoorbeeld tijdens het ‘groene stip’-overleg.

Defensie stelt zich ten doel om bovenstaand gedachtegoed Defensiebreed te verspreiden. Met nadruk geldt dat dit niet enkel een taak is voor behoeftestellers en inkopers, maar dat dit gedachtegoed ook uitgedragen moet worden door bestuurders en beleidsmedewerkers en -adviseurs. Deze verspreiding vindt bijvoorbeeld plaats via het ‘groene stip’-overleg en het ontwikkelen van informatiebrochures, gerelateerd aan de aspecten van MVI.

¹¹ Kamerbrief van 23 juli 2012 ‘Toetsingskader voor materieelverwerving’ (32733, nr. 77) met de bijlage ‘Toetsingskader verwerving van de plank’.

3 Implementatie, Monitoring & Actualisatie

Het uitgangspunt bij de implementatie en de monitoring van dit actieplan is dat zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de bestaande structuren en verantwoordelijkheden. Dat betekent onder andere dat het vergroten van het toepassingsbereik van de internationale sociale voorwaarden wordt belegd bij de CDI.

Dat geldt niet voor het programma dat zich richt op de energietransitie. Binnen de contouren van dat programma wordt besloten hoe de programmadoelstellingen worden bereikt.

De CDI fungeert als beheerder van het Departementaal actieplan maatschappelijk verantwoord inkopen van Defensie voor specifieke inkoop. Van belang is dat het actieplan afgestemd blijft op de wensen, mogelijkheden en prioriteiten van Defensie enerzijds en de omgevingsfactoren anderzijds. In de gevallen dat dit noodzakelijk wordt geacht, zal het actieplan worden geactualiseerd.

Colofon

Ministerie van Defensie

Hoofddirectie Bedrijfsvoering

Kalvermarkt 32
Postbus 20701
2500 ES 'S-GRAVENHAGE

01 september 2019